

Demagun

Ane Labaka Mayoz
BERTSOLARIA
@anepirata

Demagun Donostiako liburutegiko sotoan zaudela zure konplize sentitzen dituzun bertsolari batzuekin batera bertsolaritzaren baitan genero-ikuspegitik aztertuta azken lau hamarkadetan izandako bilakaera modu bisuailean azaltzen duen infografia aurkezten. Demagun *Euskaldia* hasi zenetik bost egun igaro direla eta aurkezpena euskara hutsean egin duzuela, bai zuk eta bai zure mahaikide guztiek ere, hasi eta buka, ekimenaren bezperan nahiz biharamunean egingo zenuketen modu berean.

Demagun berbaldiaren amaieran nahita azpimarratu duzuela irudi bidez kontatu nahi izan duzuen prozesua ezin dela bertsolaritzaren baitan soilik eta modu isolatuan azaldu, eta ondorioz, keinu egin nahi izan diezuela euskalgintzari nahiz prozesuaren akuilu eta noranzkoaren argigarri izan den mugimendu feministari. Hitzezko azpimarra fosforitoa egin diezuela nahita hiru eremu horien arteko sinergie, bidaide izan dituzuelako prozesuaren hasieratik bertatik eta trukean, beraien eskaini diezuela aurkezpenean azken hitza.

Demagun galderen tartea zabaldu eta, beste inork baino lehen, lehenengo lerroan eserita zegoen gizonezko kazetari batek luzatu dizuela dardo formako eskaria, galdera izateko inongo nahirik gabekoa: esandakoen laburpena gaztele-raz egiteko, mesedez. Oso gauza interesgarriak esan dituzuela baina berak euskara maila baxu

samarra duela eta hori guztia itzultzeak lanerako denbora gehiegi kenduko diola. Demagun une batez ez dakizula barrez lehertu, negarrez hasi edo biak batera egin, “barkatu baina ez duzu ezer ulertu (eta ez da hizkuntzagatik)” oihukatu nahi diozula aho parean duzun mikrofonotik.

Demagun zenbaitentzat surrealismoaren goren litzatekeenak ez zaituela bereziki harritu oraingo honetan ere. Arrapaladan datozkizula burura, bata bestearen atzetik, hainbat jardunaldi edo foro feministatan hitzaldien osteko galderen tartea zabaltzerakoan galderarik egin ez eta beste inork hitza hartu aurretik beren iritzia ahots kontudentez ematen duten gizontxo hiperjakintsu horiek guztiak. “Barkatu baina zuk ere ez duzu ezer ulertu”.

Demagun gogoetagai duzula azken aldian nolako ahalduzko prozesua egin duzun (eta egin beharko duzun oraindik) jendaurrean hitza hartzen hasteko, oraindik ere zenbateraino jartzen duzun uneoro zalantzan zure hitzen egokitasuna, zenbatetan geratu zaren isilik edo aipatu diozun buruan darabilkizun ideia interesgarria zure ondokoari soilik eta ahapeka.

Demagun ausazkoa dela nork zer esateko zilegitasuna sentitzen duen. Botere-harremanek ez dutela (honetan ere) asimetriarik sortzen. Batzuek hitza hartzen ikasi ahala ikasi dutela besteek isiltzen. Demagun. ■

Yoga

Itxaro Borda
IDAZLEA

Munduak orain arte besterik ezagutu ez duen arren, gure garaiak are latzagoak iruditzen zaizkigu: nork bere gurutzea. Ezinezkoa ematen badu ere, batzuetan erlatibizatze beharra dugu: ez gara horiz janzteko puntuan, ez horixe, nahiz eta dakigun, gaur ez bada, etorkizun hurbilean erregaien gaineko tasak eta prezioak emendatuko direla, petrolio urritzearekin batera. Zorigaitzez, janariak, jantziak, kondoiak, kontsumo baliabideak oro, energia fosilduan errotuz ekoizten dira.

Horregatik estimatzen ahal da, aurtengo Durangoko azokan aurkitu den Donostiako Maite Eizmendiren irakasleak plazaratu mp3 diskoa. Badira, bistan

dena, han eta hemen, yoga saioak euskaraz, baina lehen aldia da naski, etxeko tapiza urdina luzatu eta berehala erabiltzeko prest, ahotsezko grabaketa bat eskaintzen digutela! Ordubetez, hatsa hartzea lantzen da, postura ezberdinen jarioa eta finitzeko, erlaxatze sakona. Zorion bat!

Negarrez gabiltza beti. Euskararen egoera diglosikoa eta herrialde otzana salatzen ditugu gure sintaxia apokaliptikoetan. Azken denbora hauetan hartatik, euskara, uste ez ditugun alorretara hedatzen ari da, ezinbestekoak denak, euskaldunak baino gehiago ere garelako: jende hutsak.

Namaste! ■